

Consultatie: Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie¹

Er staat een olifant in de kamer.

Deze wetgeving loopt er met een boog omheen.

Waarom zijn verhuurders dol op warmtenetten ?

of scheelt dat CV installatie kosten en onderhoud ?

en mag de huurder nu voortaan een afleverset² huren en daarvoor jaarlijks betalen ?

Waarom bij voorkeur HT warmtenetten voor verhuurders?

of werkt een HT warmtenetten zelfs zonder extra isolatie bij E, F en G labels ?

Uitfaseren van E, F en G labels naar een beter energie label door verhuurders?

of veroorzaakt "split incentive" een excuus voor hoge energie kosten voor bewoners?

of ontlopen ze de noodzaak tot isolatie ?

of is het achterstallig onderhoud ?

en wentelen ze de energiekosten af op de huurder ?

Waarom zouden mensen niet dol zijn op een warmtenet?

Waarom zou je dwingend een warmtenet moeten opleggen ?

Restwarmte is toch veel goedkoper ?

Collectief is toch veel goedkoper ?

De groene sprinkhanen hebben met hun monopoly het warmtenet imago vernield.

Betalen volgens het NMDA: niet-meer-dan-anders-principe, vervangen door:

GDWP: Goedkoper-Dan-Warmte-Pomp

biedt: aansluiting en gebruik van het warmtenet voor het **Goedkoper-Dan-Warmte-Pomp (GDWP)** principe.

Warmtenet voor een prijs die lager is dan aanschaf en gebruik van een warmtepomp voor de aankomende 15 jaar.

Met als resultaat een prima volloopsценario, en daardoor lagere kosten en daardoor beter rendement.

Bewoners verleiden werkt, bewoners dwingen niet !

¹ <https://www.internetconsultatie.nl/bgiw/document/9337>

² Bijgaande plaatje laat de inhoud van de "Afleverset" zien. nog geen €100 aan materiaalkosten: Ter beschikkingstelling van een afleverset ACM max : €131,16,

Figuur 2

In de woningen komt de warmte via een warmwaterleiding binnen in de meterkast. In de meterkast staat een zogenoemde afleverset.

We are coming!

Uni recht over warmtetransitie:

Laten we het niet al te moeilijk maken:

Belang consument gaat vóór het belang van de overheid in energietransitie³
Dat volgt uit een uitspraak⁴ van het Hof in een zaak tussen de Europese Commissie en Duitsland.

14 oktober 2021

Belang consument gaat vóór het belang van de overheid in energietransitie

Europees Hof van Justitie stelt consument centraal in besluitvorming

.....recht van consumenten op vrije toegang tot de energienetten
Omdat de overheid naast wetgever ook beleidsmaker – en in Nederland aandeelhouder – is, dreigt het gevaar van belangenverstrengeling
<https://archive.fo/u5XPv>

Waar zijn de grafieken van de "Woningen en Panden in Nederland":

- Wat is het overzicht van Energie labels, uitgesplitst naar huur, koop en bedrijfspanden
- Wat is de planning van de energie labels in 2030, 2040 en 2050 uitgesplitst naar huur, koop en bedrijfspanden
- Wat is het overzicht van de CO2 uitstoot, uitgesplitst naar huur, koop en bedrijfspanden
- Wat is de planning van de CO2 uitstoot in 2030, 2040 en 2050 uitgesplitst naar huur, koop en bedrijfspanden

³ <https://archive.ph/u5XPv>

⁴ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=245521&pageIndex=0&doclang=nl&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=12881105>

Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie:

Laten we het niet al te makkelijk maken:

Op dit besluit is de **Omgevingswet** van toepassing. Daarnaast zijn er vier AMvB's die uitvoering geven aan de Omgevingswet. Dit zijn **Bal** Besluit activiteiten leefomgeving, het **Bbl** Besluit bouwwerken leefomgeving, het **Bkl** Besluit kwaliteit leefomgeving en het **Omgevingsbesluit**.

Citaat: Artikel 3.107a (aansturingsartikel)

1. Een bouwwerk heeft een voorziening voor het afnemen en gebruiken van duurzame energie.
2. Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door naleving van de regels in deze paragraaf.
3. Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan met ingang van 1 januari 2050.

01. **Stelling: Ad1:** onjuiste omschrijving. Dat er geen duurzaam gas uit het gasnet komt, is buiten beïnvloeding van de consument
02. **Stelling: Ad 1:** duurzame energie, electriciteit, groen gas, kernenergie (UNI regel), Aardgas (UNI regel), niet controleerbaar voor consument
03. **Stelling/Vraag:** Houtstook is niet duurzaam, opgeslagen CO2 wordt bij verbranding vrijgegeven. Wat is duurzame energie, waar is dat gedefinieerd, welke inzichten, van welke datum ?

Citaat: Artikel 3.107b (duurzame energievoorziening)

1. Een bouwwerk is aangesloten op de met een maatwerkregel aangewezen energie-infrastructuur.
2. Een voorziening voor het afnemen of gebruiken van energie gebruikt geen fossiele brandstof.
04. **Stelling: Ad1:** In strijd met UNI recht, recht op vrije keuze⁴
05. **Stelling Ad2:** Warmtenet duurzaam ? niet controleerbaar voor consument..
06. **Stelling Ad2:** Geen fossiele brandstof : Een warmtenet dat hout stookt, veroorzaakt CO2 en is niet groen, gas bijstook is niet groen
07. **Stelling Ad2:** Een warmtenet gevoed door een afvalverbrander die hout bijstookt wordt niet groener
08. **Stelling:** Isolatie normstelling ontbreekt

Citaat: Artikel 3.107c (afbakening maatwerkregel duurzame energievoorziening)

1. Een maatwerkregel over artikel 3.107a kan alleen inhouden dat:
 - a. de datum, bedoeld in het derde lid van dat artikel, wordt vervroegd; en
 - b. de energie-infrastructuur wordt aangewezen waarop bouwwerken worden aangesloten.
09. **Stelling/Vraag Ad a:** redelijke termijn, gebaseerd op economische levensduur ontbreekt
10. **Stelling/Vraag: Ad b:** In strijd met UNI recht
11. **Stelling/Vraag:** Isolatie normstelling ontbreekt

Citaat: ARTIKEL II (Besluit kwaliteit leefomgeving)

A (Grondslagen Bkl)

Aan artikel 1.1a, tweede lid, wordt onder vervanging van “; en” aan het slot van onderdeel a door een puntkomma en onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel b in “; en” een onderdeel toegevoegd, luidende:

c. artikel 62a van de Gaswet.

12. **Stelling/Vraag:** Onbegrijpelijke /onleesbare modificatie, volledig uitschrijven

Citaat: AFDELING 4.3A WARMTEPROGRAMMA'S

Artikel 4.25a (warmteprogramma)

13. **Stelling/Vraag:** onnavolgbare nummering

Artikel 4.25a (warmteprogramma)

d. een beschrijving van de totale kosten voor de maatschappij die de realisatie van de toegedachte energie-infrastructuur, bedoeld onder c, met zich meebrengen

14. **Stelling/Vraag:** Dit vereist openbaarheid, welk rekenmodel wordt hiervoor gehanteerd ? Het is een vereiste dat ook de parameters van dit model openbaar zijn.

15. **Stelling/Vraag:** de kosten voor de burger ontbreken

16. **Stelling/Vraag:** Isolatie normstelling ontbreekt

Citaat: Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie

Artikel 5.131b (warmtetransitie)

1. Een omgevingsplan bepaalt:

a. de aangewezen energie-infrastructuur voor de verwarming en de warmwatervoorziening van gebouwen binnen een aangewezen locatie, waarbij gebruik wordt gemaakt van een energie-infrastructuur waarover regels zijn gesteld op grond van de Elektriciteitswet 1998 of de Warmtewet;

b. dat het treffen van een gelijkwaardige maatregel mogelijk is;

c. dat de gelijkwaardige maatregel, bedoeld onder b, niet wordt toegepast zonder voorafgaande melding aan het bevoegd gezag;

d. dat de gelijkwaardige maatregel, bedoeld onder b, gelijkwaardig is als daarmee ten minste dezelfde **energieprestatie** als bedoeld in bijlage I van het Besluit bouwwerken leefomgeving van het gebouw wordt bereikt; en [**energieprestatie**: berekende of gemeten hoeveelheid energie die nodig is om aan de vraag naar energie te voldoen bij een genormaliseerd gebruik van een gebouw, waaronder energie die wordt gebruikt voor verwarming, koeling, ventilatie, warmwatervoorziening en verlichting⁵]

17. **Stelling/Vraag:** De aangehaalde energieprestatie omvat ook verlichting dit past niet bij Ad1 "energie-infrastructuur voor de verwarming en de warmwatervoorziening" Binnen de rekenmethodiek NTA8800 wordt verlichting niet als aparte interne warmtewinst meegenomen.

18. **Stelling/Vraag Ad b:** Gelijkwaardig is niet precies en meetbaar gemaakt.

19. **Stelling/Vraag Ad b:** Gelijkwaardig op basis van CO2-eq ?

⁵ binnen de rekenmethodiek NTA8800 is verlichting forfaitair,

Citaat: e. dat het bevoegd gezag bij toepassing van een gelijkwaardige maatregel wordt geïnformeerd over de ingebruikname daarvan, ten minste zes maanden voor de termijn, bedoeld in het tweede lid, onder a.

20. **Stelling/Vraag:** De "gelijkwaardige maatregel" is niet afgebakend. Niet verklaard. Wat wordt met wat vergeleken ? Voorbeeld: Warmtenet versus Warmtepomp: De huidige CO2 prestatie van een warmtenet (verwarming en naverwarming voor SWW) met de huidige CO2 prestatie van een electriciteitscentrale en de SPF (Seasonal Performance Factor of SCOP) van een warmtepomp (verwarming en SWW). Product label, pakket label ?
21. **Stelling/Vraag:** Hoe valt dit te rijmen met de verhoogde subsidie op Hybride Warmtepompen ?
22. **Stelling/Vraag:** Hoe wordt bij een "gelijkwaardige maatregel" de combinatie van energie-infrastructuur en isolatie beoordeeld. Voorbeeld hoe wordt een "gelijkwaardige maatregel" beoordeeld: Gemeente wil HT-net met minimale huisisolatie, Bewoner wil forse huisisolatie en WP en PV, om met name de operationele kosten te beperken. Gemeente: wijst op lage maatschappelijke kosten, Bewoner wijst op lage verspilling, lage CO2 uitstoot, en lage maandkosten
23. **Stelling/Vraag:** Wordt WP gebundeld met PV opwekking door bewoner, hierbij samen beschouwd (PV niet lonend bij HT-net)
24. **Stelling/Vraag:** Wordt WP en PV Oost-West opwekking door bewoner, extra gestimuleerd (PV niet lonend bij HT-net)

Citaat: 2. Het omgevingsplan bevat ook:

- a. een redelijke termijn waarop het gebruik van gas als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Gaswet, als energiebron binnen de aangewezen locatie wordt beëindigd;
- b. een verbod op het gebruik van gas als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Gaswet, als energiebron voor activiteiten die bij vaststelling van het omgevingsplan nog niet worden verricht; en
- c. regels over de monitoring waarmee wordt bewaakt:
 - 1°. de uitvoering van de aanleg van de aangewezen energie-infrastructuur, bedoeld in het eerste lid, onder a; en
 - 2°. de aansluiting van het gebouw op aangewezen energie-infrastructuur of de gelijkwaardige maatregel als bedoeld in het eerste lid, onder a of b.
3. De redelijke termijn, bedoeld in het tweede lid, onder a, **bedraagt acht jaar** of een kortere of langere periode als dat, gelet op de aard van de bebouwing of de aangewezen energie-infrastructuur, noodzakelijk is.

25. **Stelling/Vraag Ad c3:** Acht jaar is geen redelijke termijn bij vervanging van traditionele gas-CV apparatuur die een (bewezen!) economische en technische levensduur van i.h.a. 25 jaar heeft. Waarvoor volop reserve delen te koop zijn.
26. **Stelling/Vraag:** Acht jaar staat haaks op de circulaire economie, waar nuttige produkten juist niet weggegooid worden voor het verstrijken van de technische levensduur .
27. **Stelling/Vraag:** Hoe valt 8 jaar te rijmen met de, recent verhoogde, subsidie op Hybride Warmtepompen ?

Citaat: Artikel 5.131c (uitzonderingen warmtetransitie)

In afwijking van artikel 5.131b worden in het omgevingsplan geen regels worden gesteld over gebouwen of locaties als in die gebouwen of op die locaties:

- a. activiteiten worden verricht waarop ook de in artikel 16.5 van de Wet milieubeheer vervatte verboden betrekking hebben;
 - b. het gebruik van gas voor de verwarming of warmwatervoorziening van een gebouw al **is stopgezet voor van inwerkingtreding van de bepaling**, bedoeld in artikel 5.131b, eerste lid, onder a over de aanwijzing van een andere energie-infrastructuur;
28. **Stelling/Vraag:** Typo ? voor van

Citaat: Artikel 5.131d (weging haalbaarheid, betaalbaarheid, totale maatschappelijke kosten en gevolgen energie-infrastructuur)

In een omgevingsplan wordt rekening gehouden met:

- a. de haalbaarheid van de maatregelen;
- b. de verwachte betaalbaarheid van de maatregelen;
- c. de totale kosten voor de maatschappij die de realisatie van de toegedachte energie-infrastructuur, bedoeld in artikel 5.131b, eerste lid, onder a, met zich meebrengen; en
- d. gevolgen voor de aanleg en het beheer van die energie-infrastructuur

29. **Stelling/Vraag:** hier ontbreken in de weging, de jaarlijkse kosten. Een eenmalige "goedkope maatschappelijke kosten" oplossing kan mensen levenslang hoge jaarlijkse kosten geven. Voorbeeld1: een LT warmtenet heeft SWW investeringkosten (b.v. doorstromer COP=1) en afschrijving, plus jaarlijkse kosten, die bij een HT warmtenet alleen jaarlijks zijn. Voorbeeld2: Huurders betalen de energie rekening van een slecht geïsoleerd huis, waarvan de maatschappelijke kosten lekker laag waren

Citaat: Artikel 10.16a (actualisatie en eerste vaststelling warmteprogramma)

1. Het eerste warmteprogramma wordt vastgesteld uiterlijk 31 december 2026

30. **Stelling/Vraag:** Hoe lang is dit na inwerking treden van deze wettelijke eisen. Zou een datum gekoppeld aan inwerkingtreding verstandiger zijn ?

Citaat: Artikel 10.49b (gegevensverstrekking warmtetransitie)

1. Netbeheerders, warmtebedrijven en het Kadaster verstrekken voor de voorbereiding van het vaststellen van het omgevingsplan en voor de monitoring van de uitvoering van de aanleg van de energie-infrastructuur, bedoeld in artikel 5.131b, eerste en tweede lid, onder c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, op verzoek van het college van burgemeester en wethouders de gegevens over de namen, adressen, aansluitingen en toekomstige aansluitingen, bedoeld in artikel 20.6, derde lid, van de wet.
2. Netbeheerders verstrekken deze gegevens in afwijking van de geheimhoudingsplicht, bedoeld in artikel 37, eerste lid, van de Gaswet en artikel 79, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998.

31. **Stelling/Vraag:** Ik lees hieruit dat verbruiksgegevens niet verstrekt worden. (terecht!). Alleen aansluiting Ja/Nee. klopt dit ?

Citaat: ARTIKEL IV (Overgangsrecht)

Artikel 4.25a, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving is niet van toepassing op een programma als bedoeld in artikel IV van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie.

32. **Stelling/Vraag:** Onvindbaar artikel in Besluit kwaliteit leefomgeving ⁶

33. **Stelling/Vraag:**Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie... , is dat dit Besluit ?

34. **Stelling:** Aandacht voor verwijdering van verbrandingstoestel ontbreekt, gerelateerd aan Bbl Art 3.75

35. **Stelling:** Aandacht voor verwijdering van de rookgasafvoer ontbreekt, gerelateerd aan Bbl Art 3.76

36. **Stelling:** Aandacht voor opheffen van verbrandingsluchttoevoer ontbreekt, gerelateerd aan Bbl Art 3.77

⁶ <https://iplo.nl/publish/pages/191119/besluit-kwaliteit-leefomgeving-stb-versie-30-08-2022.pdf>

Citaat: NOTA VAN TOELICHTING, 1 Inleiding

Programma versnelling **verduurzaming** gebouwde omgeving zal de gebouwde omgeving in 2050 CO₂-arm moeten zijn. Om dat te bereiken zullen onze gebouwen goed geïsoleerd moeten zijn, en met duurzame energiebronnen worden verwarmd.

37. **Stelling:** Onjuiste formulering CO₂ arm: Dit besluit gaat alleen over het CO₂-energie gebruik van de gebouwde omgeving, niet over CO₂-bouwwijze en CO₂-circulariteit door hergebruik
38. **Stelling:** dit besluit gaat over een alternatief voor aardgas, verduurzaming omvat ook energie verspilling reductie
39. **Stelling:** Aandacht voor isolatie en normen daarvoor, ontbreekt in dit besluit

Citaat: Met dit besluit is het proces in de wijkgerichte aanpak en de aanwijsbevoegdheid nader uitgewerkt.

De aanwijsbevoegdheid houdt in dat een gemeente binnen haar grondgebied bepaalde wijken kan aanwijzen die overgaan op een duurzame energievoorziening ter vervanging van het aardgas.

40. **Stelling:** De aanwijsbevoegdheid moet eerst ingezet worden voor energie consumptie vermindering, voor isolatie en normen daarvoor
41. **Stelling:** M.n. verhuurders zijn enthousiast over warmtenetten, daarmee ontlopen ze de noodzaak tot isolatie: kosten afwenteling op de huurder

Citaat: In het Klimaatakkoord is afgesproken een Standaard te ontwikkelen voor de jaarlijkse netto warmtebehoefte van woningen.⁷ De Standaard geeft aan hoeveel warmte (kWh), per m² gebruiksoppervlak, per jaar nodig is nadat er energiebesparende maatregelen zijn genomen te weten isolatie, kierdichting en ventilatie. In het Klimaatakkoord is de volgende passage opgenomen: “De Standaard biedt een handelingsperspectief aan woningeigenaren die nu al maatregelen willen nemen, vooruitlopend op het alternatief voor aardgas dat wordt gekozen in de wijkgerichte aanpak. Een ‘op weg naar aardgasvrij’- Standaard voor woningen voorkomt dat gebouweigenaren en bewoners spijmaatregelen treffen, zoals isolatie die later onvoldoende blijkt te zijn.”

42. **Stelling:** Waarom ontbreekt een referentie naar de isolatie eisen&normen

Citaat: 2. Hoofdlijnen van het voorstel

...Om klimaatverandering tegen te gaan, streven we naar ten minste 55% CO₂-reductie in de Klimaatwet en richten we ons in het beleid te richten op een hogere opgave, wat neerkomt op circa 60% CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 1990.

Zie ook: Artikel 10.16a (actualisatie en eerste vaststelling warmteprogramma) 1. Het eerste warmteprogramma wordt vastgesteld uiterlijk 31 december **2026**

Zie ook: Artikel 5.131b (warmtetransitie) .3. De redelijke termijn, bedoeld in het tweede lid, onder a, **bedraagt acht jaar**

43. **Stelling:** Wensdenken, geen realistische planning: Hoe valt de 2030 doelstelling te rijmen met 2026 en daarna een redelijke termijn van 8 jaar

Citaat Doel van dit besluit (en de Wgiw) is het **verduurzamen van de warmtevoorziening** in gebouwen

44. **Stelling:** Foute omschrijving van het doel ! Verduurzaming begint bij vermindering van energie consumptie door o.a. isolatie.

De hybride warmtepomp is een onmisbare oplossing om de afgesproken CO₂-reductie in de gebouwde omgeving tot 2030 te realiseren en is voor een groot deel van de gebouweigenaren (in combinatie met een laagdrempelige investeringssubsidie) vaak een financieel aantrekkelijke optie. De hybride warmtepomp geldt in verschillende situaties als spijtvrij (tussenoplossing) en een eindoplossing voor 2050 i.c.m. duurzaam gas en onderdeel van de stapsgewijze aanpak naar verdere verduurzaming binnen de gebouwde omgeving.

⁷ Isolatiestandaard en Streefwaardes voor woningen 32813 Nr 749 https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021D10454&did=2021D10454

Citaat:⁸, figuur: De hybride warmtepomp is een onmisbare oplossing om de afgesproken CO2-reductie in de gebouwde omgeving tot 2030 te realiseren en is voor een groot deel van de gebouwde omgeving (in combinatie met een laagdrempelige investeringssubsidie) vaak een financieel aantrekkelijke optie. De hybride warmtepomp geldt in verschillende situaties als spijtvrij (tussenoplossing) en een eindoplossing voor 2050 i.c.m. duurzaam gas en onderdeel van de stapsgewijze aanpak naar verdere verduurzaming binnen de gebouwde omgeving.

Citaat: Vrijwillige verduurzaming van de energievoorziening van bestaande gebouwen blijkt op dit moment niet toereikend. Het gasnet zou dan in stand moeten worden gehouden voor een kleine groep achterblijvers.

45. **Stelling:** Losse flodder tekst. Waar blijkt dit uit? Welke cijfers? Waarom is dan onlangs de hybride WP-Gas subsidie verhoogd? Daar is toch een gasnet voor nodig. Overheid, bent u wel oprecht?

Citaat: 2.1 De wijkgerichte aanpak in vogelvlucht

De gemeente maakt in het uitvoeringsplan duidelijk wat de maximale warmtebehoefte of de minimale isolatie is, die nodig is om over te kunnen stappen op het alternatief; welke kenmerken de binnen-installatie en ventilatie van het gebouw zal moeten hebben om het gebouw met de nieuwe warmtebron in voldoende mate te kunnen verwarmen en van warm tapwater te kunnen voorzien met minimaal de wettelijk vereiste temperatuur.

46. **Stelling:** Met de maximale warmtebehoefte liggen dus ook de opt-out ondergrens vast. Doe je het beter, dan kan opt-out niet geweigerd worden.

Citaat: Gemeenten hebben op basis van het Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna: Bbl) reeds de bevoegdheid om indien noodzakelijk voor bestaande bouwwerken in individuele gevallen een maatwerkvoorschrift op te leggen met een specifiek eisenniveau dat niet lager is dan de eisen voor bestaande bouw en niet hoger dan de eisen voor nieuwbouw.

47. **Stelling:** Onnodig om dergelijke dreig artikelen te onderstrepen. Deze zijn voor uitzonderlijke gevallen.

Citaat: Daarom is het noodzakelijk om deze wettelijke bevoegdheid te verankeren om zo de benodigde warmtetransitie te kunnen realiseren. Daarom is het noodzakelijk om deze wettelijke bevoegdheid te verankeren om zo de benodigde warmtetransitie te kunnen realiseren. Met dit besluit (en het wetsvoorstel) kunnen gemeenten hieraan sturing geven.

48. **Stelling:** Vreemde dubbele zin

49. **Stelling:** Daarom, Hoe staat daarom in relatie met de onlangs verhoogde hybride WP-Gas subsidie?

Citaat: 2.6 De aanwijsbevoegdheid in relatie tot milieubelastende activiteiten en landelijke uitzonderingen

In dit besluit is landelijk een uitzondering gemaakt voor bedrijven die vallen onder het emissiehandelssysteem voor broeikasgassen (ETS), aangezien het aardgasvrij maken daarvan al via andere wegen geregeld is (zie daarvoor paragraaf 4.2). Deze uitzondering is van toepassing op gebouwen of locaties waar activiteiten worden verricht waarop ook de in artikel 16.5 van de Wet milieubeheer vervatte verboden betrekking hebben.

Overigens namen de 20 grootste uitstoters in 2019 33,2 Mton van de totale industriële broeikasgas uitstoot van 54,6 Mton van de industrie voor hun rekening. Daarnaast veroorzaakten zij 9,7 Mton directe emissies die worden gerapporteerd onder de elektriciteitssector. Met deze groep grootste industriële uitstoters zal met een maatwerk aanpak vorm worden gegeven aan fundamenteel nieuwe duurzame technologieën en tegelijkertijd afspraken worden gemaakt over een programma voor snellere en ambitieuzere CO2-reductie⁹.14

50. **Stelling:** Waarom ontbreekt de CO2 uitstoot van de bebouwde omgeving. Uitsplitst naar particulier en bedrijven.

⁸ 07-07-2022 Rapport Actieplan hybride warmtepompen <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-1039036.pdf>

⁹ Zie de brief van de minister van Economische Zaken en Klimaat over Het verschil maken met strategisch en groen industriebeleid, Kamerstukken II 2021/22, 29826 nr. 147.

Citaat: 2.2 Instructieregels warmteprogramma

Vervanging van de traditionele cv-ketel door hybride warmtepompen en andere duurzame verwarmingsinstallaties kan op korte termijn een belangrijke bijdrage leveren aan de reductie van CO₂-emissie en aardgasgebruik in de gebouwde omgeving.

51. **Stelling/Vraag:** De hybride warmtepomp is daarmee een gelijkwaardig alternatief ?

Citaat: Voor woningen die niet geschikt zijn, of op korte termijn op een ander alternatief voor aardgas worden aangesloten (bijvoorbeeld een warmtenet), wordt er een uitzonderingsmogelijkheid opgenomen.⁷

⁷ Zie de brief van de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van 17 mei 2022 over Normering hybride warmtepompen, Kamerstukken II 2021/22 32813, nr. 1045 en de brief van de minister voor Klimaat en Energie van 15 juni 2022 over het Actieplan hybride warmtepompen Kamerstukken II 2021/22 32813, nr. 1062.

52. **Stelling/Vraag:** Het woord "uitzonderingsmogelijkheid" wordt uitsluitend 1x in de brief genoemd en niet gepreciseerd. Ook "uitzondering" geeft geen informatie. Daarmee een zinloze voetnoot.

Citaat: Het **kan** daarbij zowel gaan om (de inzet van de gemeente op) isolatie als om de overstap op een duurzaam alternatief voor aardgas

53. **Stelling:** Opnieuw een vrijblijvende flodder over isolatie (= onderdeel van energie consumptie vermindering)

Citaat: Voor de warmtebehoefte kunnen gemeenten aansluiten bij de Standaard voor woningisolatie.⁸ Deze Standaard geeft de warmtebehoefte van de woning aan, uitgedrukt in de hoeveelheid kWh per m² gebruiksoppervlak per jaar die nodig is om de woning te verwarmen.

54. **Stelling:** "per m² gebruiksoppervlak" is onvolledig, het gaat om de warmtebehoefte in relatie tot "compactheid"

55. **Stelling:** Leg uit waarom hier iets anders dan de energielabels wordt gebruikt

Citaat: Gemeenten hebben echter geen informatie over alle genomen maatregelen en ook niet de isolatiegraad van alle woningen, want gemeenten hebben deze informatie niet over woningen die op eigen initiatief van de woningeigenaar zijn geïsoleerd.

56. **Stelling:** Zorg ervoor dat het aantrekkelijk is om het energielabel up-to-date te houden

57. **Stelling:** Koppel subsidies aan het energielabel up-to-date houden

Citaat: 2.3 Verbod op fossiele brandstoffen in de gebouwde omgeving vanaf 2050

Dit besluit regelt specifiek met ingang van 1 januari 2050 het gebod dat de (gebouwegebonden) energievoorziening voor het afnemen en gebruiken van energie geen direct gebruik meer maakt fossiele brandstof. Het gaat daarbij dus alleen om fossiele brandstoffen die in het gebouw zelf worden verbrand.

58. **Stelling:** Wat is dit voor een vreemde uitzondering "fossiele brandstoffen die in het gebouw zelf worden verbrand" Mag een CV-houtkachel in een schuurje dan wel?

Citaat: In de Wcw wordt geregeld dat aangewezen warmtebedrijven worden verplicht tot een minimale prestatie voor de verduurzaming door een norm te stellen voor de **maximale CO2** uitstoot die gemoeid is met de warmtelevering. Deze norm is zo vastgesteld dat deze minimaal haalbaar is, maar wel dwingend is.

59. **Stelling:** "Greenwashing" , fopregels: de EOR (*equivalent opwekkendement*) staat verbranding van biomassa¹⁰ toe, dit lost geen CO2 uitstoot op, maar veroorzaakt het.

Citaat: De verduurzaming van elektriciteit loopt ook via de Wet verbod op kolen bij elektriciteitsproductie en het Fit for 55 pakket, waarin wordt voorgesteld het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS) dat geldt voor elektriciteitsproductie, aan te scherpen waardoor er in 2040 **netto geen CO2-uitstoot** meer is.

60. **Stelling:** Combinatie van beide citaten: warmte levering gaat dus naar een "maximale CO2" uitstoot, Electra productie gaat naar "geen CO2" uitstoot,. Daaruit volgt dat WP's op electra "geen uitstoot" hebben en huizen aangesloten op een warmtenet dus wel CO2 uitstoot hebben

Citaat: 2.7 Gelijkwaardig alternatief

Woning- en gebouweigenaren (waaronder eigenaren van commercieel en maatschappelijk vastgoed) zijn niet verplicht om aan te sluiten op het (collectieve) alternatief voor aardgas dat de gemeente kiest. Zij kunnen kiezen voor een ander alternatief, mits dat minimaal even duurzaam is. In de Omgevingswet (artikel 4.7) is reeds geregeld dat een gebouweigenaar een gelijkwaardige invulling van een regel mag realiseren, als op die manier ook wordt voldaan aan het doel van de regel. In beginsel kunnen gemeenten de mogelijkheid van een gelijkwaardige invulling "uitzetten" op grond artikel 4.7, derde lid, van de Omgevingswet.

Om de individuele keuzevrijheid te borgen, regelt dit besluit dat de keuzevrijheid niet kan worden ingeperkt op gemeentelijk niveau. Hiervoor zijn met dit besluit instructieregels gesteld in het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl).

61. **Stelling:** In strijd met Artikel 5.131b Bkl.

62. **Stelling:** Hier staat dus dat "uitzetten" op wijkniveau wel mag. Wijk na wijk uitzetten, mag volgens deze redenering dus ook, dit is onacceptabel.. Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie, Memorie van toelichting, Europees recht¹¹: Voor de subsidiariteit is van belang dat een gebouweigenaar **altijd** kan kiezen voor een gelijkwaardig alternatief, bijvoorbeeld door geen gebruik te maken van het door de gemeente aangewezen warmtenet en in plaats daarvan het gebouw te verwarmen door middel van (eventueel duurzame) elektriciteit

Citaat: Daarnaast geldt dat door gelijkwaardigheid open te stellen er ook ruimte is voor innovatie. **De Wgiw en dit besluit bevatten geen voorkeur voor een bepaalde techniek en beogen techniekneutraal te zijn en ruimte te bieden voor toekomstige ontwikkelingen en innovatie.** Of iets gelijkwaardig is, wordt volgens artikel 4.7 van de Omgevingswet bepaald aan de hand van de vraag of "ten minste hetzelfde resultaat { wordt } bereikt als met de voorgeschreven maatregel is beoogd". Wat wordt beoogd, zou dus blijken uit de in het omgevingsplan op te nemen oogmerken van de regel. Het vervangen van aardgas door een duurzaam alternatief dient primair het tegengaan van klimaatverandering, dus dat zal in ieder geval het centrale oogmerk zijn. Wat het Bbl betreft is dit het oogmerk duurzaamheid.

Omwille van de uitvoerbaarheid van de regels voor gemeenten en gebouweigenaren is opgenomen dat de gelijkwaardigheid in dit geval alleen beoordeeld wordt aan de hand van de bijdrage aan de duurzaamheid dan wel het tegengaan van klimaatverandering. Als de gemeente andere belangen – zoals bijvoorbeeld luchtkwaliteit – wil borgen, geeft zij daar invulling aan met de regels van het omgevingsplan en eventueel binnenplanse vergunningplichten. De beoordeling van de vraag of de gelijkwaardige maatregel hetzelfde resultaat levert met het oog op duurzaamheid dan wel het tegengaan van klimaatverandering gebeurt aan de hand van de energieprestatie op het moment van de beoordeling.

63. **Stelling:** Als een warmtenet wordt voorgeschreven is de gemeente verantwoordelijk voor de energieprestatie volgens het Bbl

¹⁰ Tot op heden schrijft de norm voor dat biomassa, die voldoet aan het [activiteitenbesluit](#), geen fossiele brandstof bevat. Daardoor kan het EOR van een warmtenet flink stijgen bij gebruik van biomassa als brandstof.

¹¹ 4.5.1 Eigendomsrecht (artikel 1 Eerste protocol Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens) <https://www.internetconsultatie.nl/wgiw/document/7617>

Citaat: De energieprestatie is in het Bbl (en NTA 8800:2022) reeds gedefinieerd als “*de berekende of **gemeten** hoeveelheid energie die nodig is om aan de vraag naar energie te voldoen bij een genormaliseerd gebruik van een gebouw, waaronder energie die wordt gebruikt voor verwarming, koeling, ventilatie, warmwatervoorziening en verlichting.*” Deze wordt bepaald met een gestandaardiseerde berekening en de advieskosten zijn bescheiden.

64. **Stelling:** voor de gemeten hoeveelheid energie kan een energierekening volstaan in relatie tot gebruiksoppervlak

Citaat: Als er een warmtenet wordt voorgeschreven, moet daarvoor een kwaliteitsverklaring beschikbaar zijn. Er wordt dus uitgegaan van genormaliseerd gebruik. Onder “genormaliseerd gebruik” wordt verstaan het gemiddeld ingeschatte gebruik met een gemiddeld klimaat. Hierbij wordt geen rekening gehouden met lokale aspecten zoals belendende bebouwing, bomen en/of lokale klimaatomstandigheden etc. Verder gaat het alleen om het zogenaamde gebouw-gerelateerde energiegebruik om het gebouw te klimatiseren (verwarmen, koelen, ventileren, warmtapwater en voor de utiliteitsbouw, verlichting. Het gaat dus niet om gebruikers-energie voor bijvoorbeeld tv, wasmachine, jacuzzi, computer, etc. Deze wordt niet meegenomen bij de bepaling van de energieprestatie van een gebouw.

Citaat: **PM voorbeeld berekening gelijkwaardig alternatief**

65. **Stelling:** Heel veel tekst maar als het concreet moet worden: PM

66. **Stelling:** de essentie van de wetgeving is PM verklaard.

Citaat: Een gebouweigenaar die een gelijkwaardig alternatief wil realiseren, doet hiervan vooraf een melding bij de gemeente. Daarnaast informeert de gebouweigenaar de gemeente over de ingebruikname van de gelijkwaardige maatregel, uiterlijk 6 maanden voor de datum dat het gebruik van gas wordt beëindigd die in het omgevingsplan is opgenomen. Zowel de melding vooraf als het informeren na realisatie geeft de gemeente de benodigde informatie om toe te zien dat woningen en gebouwen een aansluiting hebben op een duurzaam alternatief voordat het besluit over het stopzetten van het aardgas wordt geëffectueerd (zie paragraaf 2.9.2). Het kan overigens voorkomen dat voor een gelijkwaardig alternatief geen aansluiting op het net noodzakelijk is

67. **Stelling:** "Het kan overigens voorkomen dat voor een gelijkwaardig alternatief geen aansluiting op het net noodzakelijk is" behoeft verduidelijking. Bovendien, over welk "net" gaat het ?

Citaat: 2.8 Waarborgen bij het aanwijzen van een wijk

In dit besluit zijn een deel van de waarborgen juridisch verankerd:

- De gemeente onderbouwt de totale maatschappelijke kosten van de aanpak voor die wijk en de verwachte betaalbaarheid voor bewoners, instellingen en gebouweigenaren (zie paragraaf 2.8.3)

68. **Stelling:** Hier spelen 2 totaal verschillende grootheden: De maatschappelijke kosten zijn de kosten voor de maatschappij om de transitie uit te voeren. De betaalbaarheid voor bewoners (etc.) zijn de jaarlijks terugkerende energiekosten (t.ov. voor de ingreep) en de eenmalige ingreep kosten. Deze uitsplitsing ontbreekt, de waarborg daarvoor ontbreekt

69. **Stelling:** Hier ontbreekt hoe het gelijkwaardig (of beter) alternatief beoordeeld wordt

Citaat: 2.8.2 Haalbaarheid

Daarnaast gaat het onder andere om aspecten als de beschikbaarheid van de arbeidskrachten, materialen en installaties.

70. **Stelling:** "Daarnaast gaat het onder andere om" Dit is veel te vrijblijvend. Een gedetailleerde planning, en niet tegen oneindige capaciteit, is noodzakelijk. Inventarisatie van technisch vaardigheden binnen de gemeente is noodzakelijk. Opleiding noodzakelijk. Shoppen bij buurgemeenten zal veelal onmogelijk zijn. Reservering van materialen bij fabrieken is noodzakelijk.

Citaat: 2.8.3 Totale maatschappelijke kosten en betaalbaarheid

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de gemeente bij het besluit over het duurzame alternatief voor aardgas kijkt naar de maatschappelijke kosten ...

71. **Stelling:** Maatschappelijke kosten = een malige woning uitgave voor burgers + verplichte gemeentelijke ambitie bijdrage voor burgers

Citaat: Een ander aspect waar de gemeente in het omgevingsplan rekening mee moet houden is de betaalbaarheid, waarmee wordt bedoeld de (gemiddelde) kosten en baten die het overgaan op een duurzame energievoorziening voor bewoners, instellingen en gebouweigenaren met zich meebrengen. Het gaat hierbij om gemiddelde kosten en baten aangezien een berekening per woning en huishouden, rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen altijd slechts een schatting betreft.

72. **Stelling:** Opnieuw geen aandacht voor de terugkerende uitgaven voor/na de ingreep en de eenmalige uitgaven voor bewoners

Citaat: Bij het uitwerken van het Klimaatakkoord heeft het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) geconstateerd dat het begrip 'nationale kosten' beter aansluit bij hetgeen in het Klimaatakkoord is bedoeld. Het PBL heeft het begrip 'nationale kosten' omschreven als: de totale financiële kosten in Nederland van alle maatregelen die nodig zijn om ergens (bijvoorbeeld in een buurt) een strategie uit te voeren, ongeacht wie die kosten betaalt, inclusief de baten van energiebesparing, maar exclusief belastingen, heffingen en subsidies

73. **Stelling:** Nog meer verwarring en een niet controleerbare parameter: nationale kosten. Wat telt zijn de kosten voor de burger. De rest is een "beleid rechtvaardiging", een verkapte extra belasting.

Citaat: 2.8.5 Gevolgen voor de aanleg en het beheer van de nieuwe energie-infrastructuur

... met het oog op de overstap op elektrisch koken De gemeente kan bewoners en gebouweigenaren ontzorgen door (voor meerdere adressen) een aanvraag in te dienen voor verzwaring van de aansluiting via mijnaansluiting.nl.

74. **Stelling:** Nou, nou, wat een enorme ontzorging voor de verbouwing naar elektrisch koken (pannen vervangen, fornuis weg, oven weg, keukenblad aanpassen, kabel trekken, elektrische plaat aansluiten, aansluiting verzwaren) S.v.p. voorbeeld vervangen door een echt voorbeeld van ontzorging

Citaat: 2.9 Vergewissen

....dat bedrijven en instellingen hun processen in beginsel kunnen voortzetten

75. **Stelling:** "in beginsel"; verkeerde woordkeus

Citaten: ...Woning- en gebouweigenaren zijn niet verplicht om aan te sluiten op het collectieve alternatief voor aardgas dat de gemeente kiest

...Een gemeente kan op verschillende momenten een beeld krijgen van welke gebouweigenaren kiezen voor een opt-out en hoe ver ze zijn met het realiseren van een gelijkwaardig alternatief. ...Indien een gebouweigenaar niet kiest voor een opt-out en derhalve het aanbod van het warmtebedrijf heeft aanvaard, kan het toch voorkomen dat op het moment dat het warmtebedrijf de afleverset voor warmte wil installeren, blijkt dat de gebouweigenaar of de huurder toch geen aansluiting op het warmtenet wil. Het warmtebedrijf kan in dat geval geen aansluiting met afleverset realiseren. Om te voorkomen dat gebouweigenaren of huurders dan in de kou komen te zitten, is het wenselijk dat de gemeente afspraken maakt met het warmtebedrijf over de planning van het installeren van de afleversets. ...In het ontwerp voor de Wet collectieve warmtevoorziening wordt geregeld dat het warmtebedrijf een aanbod doet aan gebouweigenaren voor de overstap op een warmtenet. Het warmtebedrijf inventariseert welke gebouweigenaren in de betreffende wijken gebruik willen maken van de mogelijkheid om niet aangesloten te worden op het collectief warmtesysteem.

76. **Stelling:** De citaten tonen dat de tekst van 2.7 fals is: "De Wgiw en dit besluit bevatten geen voorkeur voor een bepaalde techniek en beogen **techniekneutraal** te zijn en ruimte te bieden voor toekomstige ontwikkelingen en innovatie".

Citaat: De gemeente vraagt bij het warmtebedrijf gegevens op over de gebouwen waarvan de gebouweigenaren aan het warmtebedrijf hebben aangegeven te kiezen voor een opt-out.

77. **Stelling:** Onbegrijpelijke constructie gebaseerd op: "het niet aangaan van een verbintenis". Gebouweigenaar opt-out zou bij de gemeente gemeld moeten worden. Niet het warmtebedrijf als administratie kantoor gebruiken.

Citaat: 3. Verhouding tot hoger recht

3.1 Europees recht

De gevolgen voor het eigendomsrecht zijn toegelicht in de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel Wgiw.¹² Zie paragraaf 4.6.1 van de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie

78. **Stelling:** 4.6.1. moet zijn 4.5.1.

79. **Stelling:** Essentie van de tekst opnemen: Voor de subsidiariteit is van belang dat een gebouweigenaar **altijd** kan kiezen voor een gelijkwaardig alternatief, bijvoorbeeld door geen gebruik te maken van het door de gemeente aangewezen warmtenet en in plaats daarvan het gebouw te verwarmen door middel van (eventueel duurzame) elektriciteit.

80. **Stelling:** Belang consument gaat vóór het belang van de overheid in energietransitie¹³

81. **Stelling:** Dat volgt uit een uitspraak¹⁴ van het Hof in een zaak tussen de Europese Commissie en Duitsland.

14 oktober 2021

Belang consument gaat vóór het belang van de overheid in energietransitie

Europees Hof van Justitie stelt consument centraal in besluitvorming

.....recht van consumenten op vrije toegang tot de energienetten

Omdat de overheid naast wetgever ook beleidsmaker – en in Nederland aandeelhouder – is, dreigt het gevaar van belangenverstreming

<https://archive.fo/u5XPv>

¹² paragraaf 4.5.1 van de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel Wet gemeentelijke instrumenten: Voor de subsidiariteit is van belang dat een gebouweigenaar altijd kan kiezen voor een gelijkwaardig alternatief, bijvoorbeeld door geen gebruik te maken van het door de gemeente aangewezen warmtenet en in plaats daarvan het gebouw te verwarmen door middel van (eventueel duurzame) elektriciteit <https://www.internetconsultatie.nl/wgiw/document/7617>

¹³ <https://archive.ph/u5XPv>

¹⁴ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=245521&pageIndex=0&doclang=nl&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=12881105>

Citaat: 3.1.1 Richtlijn voor de Energieprestatie van Gebouwen

82. **Stelling:** Hoofdstuk bestaat uit vage speculaties: daarom verwijderen

Citaat: 3.1.2 Europees systeem voor emissiehandel: het Emissions Trading System (ETS)

Ongeveer 400 bedrijven in Nederland nemen deel aan het Europese systeem voor emissiehandel: het Emissions Trading System (ETS). Bedrijven onder het ETS zijn meestal grote, energie-intensieve bedrijven uit de elektriciteitssector, raffinage industrie, chemische industrie, metaalsector etc.

Bedrijven die onder het Europese emissiehandelssysteem vallen krijgen (CO₂) emissierechten of moeten deze emissierechten kopen. Het Europese klimaatbeleid is erop gericht om deze emissierechten richting 2050 steeds schaarser te laten worden, hierbij is de verwachting dat er in 2050 geen emissierechten meer beschikbaar zijn. Wanneer emissierechten schaars zijn zal de prijs hiervoor stijgen, waardoor het steeds onaantrekkelijker wordt om emissies te veroorzaken. Dit betekent ook dat het gebruik van aardgas (waarbij emissies vrijkomen) onaantrekkelijk wordt gemaakt. Het ETS functioneert door middel van het bindende emissieplafond. Het garandeert door de tijd heen een afname van de CO₂ uitstoot, totdat het niveau van nulemissie bereikt wordt in 2050. Daarnaast is er momenteel een onderhandeling gaande in Europa, waar een mogelijke aanscherping ervoor zou kunnen leiden dat het zelfs al 2040 zou kunnen worden. Hiermee zal ook het aardgasverbruik van ETS bedrijven naar nul afnemen uiterlijk in 2050. Daarom wordt voorgesteld voor deze bedrijven een uitzondering op de wijkgerichte verduurzaming van de gebouwde omgeving in dit besluit op te nemen.

83. **Stelling:** De consequentie hiervan is dat veel warmtenetten, die gebaseerd zijn op deze grote CO₂ uitstoters pas in 2050 CO₂ vrij zijn en door het schaarser worden van CO₂ rechten zal de kostprijs van deze warmtenetten toenemen.

Citaat: 3.1.3 Dienstenrichtlijn

84. **Stelling/Vraag:** Waarom is dit PM ? moeten warmtenetten Europees aanbesteed worden ?

Citaat: 4.1 Omgevingswet en onderliggende uitvoeringsregelgeving

Daarnaast zijn er vier AMvB's die uitvoering geven aan de Omgevingswet. Dit zijn Bal, het Bbl, het Bkl en het Omgevingsbesluit.

85. **Stelling :** een goede plek om al die afkortingen nog eens te verklaren.

86. **Stelling:** de rest van dit hoofdstuk is een onberispelijke woordenbrij

Citaat: 4.3 Wet verbod op kolen bij elektriciteitsproductie

87. **Stelling:** onduidelijk waarom dit artikel is opgenomen

Citaat: 4.4 Regeling CO₂-heffing industrie

De regelgeving zoals in deze paragraaf omschreven borgt de realisatie van de CO₂-doelstelling door de industrie en stimuleert en faciliteert de industrie in Nederland om te verduurzamen.

88. **Stelling:** onduidelijk waarom dit artikel is opgenomen, verklaar de samenhang met industrie in wijken die aardgasloos worden.

Citaat: 5.1 Regeldrukeffecten

In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel Wgiw24 is een inschatting gemaakt van de effecten van het kennisnemen van het uitvoeringplan door bewoners, instellingen en bedrijven. Dit besluit geeft geen aanleiding om die schatting bij te stellen.

89. **Stelling:** Deze bijstelling ontbreekt ten onrechte. Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel Wgiw24 artikel 6. Gevolgen: "Die gevolgen zullen wel voortvloeien uit de beoogde toepassing van de te wijzigen bepalingen in de Gaswet en de **Omgevingswet** en uit de nog te stellen rijksregels en gemeentelijke regels. Bij het stellen van deze rijksregels **zullen de gevolgen ervan in beeld gebracht worden.**"
90. **Stelling:** Onjuiste bedragen: Wgiw24 artikel 6.1: Kennisnemen van het uitvoeringsplan, Eigenaar-bewoners en kleine verhuurders. Uurtarief 15€.Alle andere uurtarieven €54 Het uurtarief van "Eigenaar-bewoners en kleine verhuurders" op waarde schatten, deze regelgeving verdringt andere uur-besteding. Aanpassen naar, ook €54
91. **Stelling:** Bedrijven die actief zijn in meerdere gemeenten moeten voor elke gemeente en elke wijk in de gaten houden óf er uitvoeringsplannen zijn, en wat de geldende regels zijn. op zowel milieubelastende als gebouw gebonden activiteiten. Stel u heeft een winkelketen met vestigingen in meerdere wijken en in meerdere plaatsen (b.v. een supermarkt of bouwmarkt). Dit plan heeft een enorm regeldrukeffect, dat niet in kaart is gebracht.
92. **Stelling:** MKB toets ontbreekt
93. **Stelling:** Dit besluit geeft wel degelijk aanleiding om die schatting bij te stellen

Citaat: 5.2 Milieueffecten

94. **Stelling:** bijeen copy/paste van diverse tekstblokken. Het eerste deel gaat over de mogelijke alternatieven, de 2e alinea heeft daar nog mee te maken. Maar beide moeten veel eerder in het document behandeld worden. Alinea 3 en 4 doen vermoeden dat de tekstschrijver per woord wordt betaald.
95. **Stelling:** Alleen de laatste zin heeft betrekking op de titel: Doordat het beleidspakket nog niet gereed is, komt de geschatte CO2 reductie op 0,5 tot 1,4 megaton in plaats van op 1,1 tot 2,4 megaton in 2030. Maar is niet gemotiveerd.

Citaat: 6.1 Doenvermogen

Ook in de handreiking over participatie van het Programma Aardgasvrije Wijken worden gemeenten geadviseerd om rekening te houden met groepen die moeilijk kunnen participeren vanwege een gebrek aan tijd, kennis en vaardigheden of andere belemmeringen.

96. **Stelling:** taalvaardigheden en meertalige informatieverstrekking expliciet opnemen

Citaat: Het gaat hierbij om gemiddelde kosten en baten aangezien een berekening per woning en huishouden, rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen altijd slechts een schatting betreft. **De gemeente maakt de kosten en baten ook inzichtelijk.**

97. **Stelling:** "**De gemeente maakt de kosten en baten ook inzichtelijk**": Onduidelijk waar/hoe

Citaat: In het Bgiw is bepaald dat de gemeente zowel met de haalbaarheid als de betaalbaarheid rekening moet houden bij het wijzigen van het omgevingsplan. **Onderdeel daarvan is de beschikbaarheid van de arbeidskrachten, materialen en installaties.**

98. **Stelling:** "**Onderdeel daarvan is de beschikbaarheid van de arbeidskrachten, materialen en installaties**": Onduidelijk waar/hoe daar rekening mee gehouden moet worden

Citaat:

- De Startanalyse is een technisch-economische modelanalyse van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Het geeft op buurtniveau voor vijf CO2-neutrale warmtestrategieën weer wat de nationale kosten zijn. De nationale kosten zijn de totale kosten van alle maatregelen die nodig zijn om in een buurt een strategie uit te voeren, ongeacht wie die kosten betaalt. De nationale kosten worden berekend op basis van gevalideerde landelijke, **openbare data**. De Startanalyse maakt inzichtelijk welke alternatieven betaalbaar en kansrijk zijn.
 - Met de Handreiking voor lokale analyse kunnen gemeenten vervolgens een meer gedetailleerde analyse (laten) uitvoeren waarin rekening wordt gehouden met lokale omstandigheden. Een gedegen lokale analyse maakt de keuze voor een warmtealternatief robuuster en biedt kansen voor kostenoptimalisatie door per wijk een slimme timing te bepalen.
99. **Stelling:** de Handreiking voor lokale analyse Hier ontbreekt "wordt berekend op basis van, openbare data."
- Het ECW heeft een tool beschikbaar gesteld om inzicht te krijgen in de eindgebruikerskosten. Dit Dashbord Eindgebruikerskosten biedt inzicht in de jaarlijkse kosten voor verschillende warmteopties om wijken aardgasvrij te maken voor zes type eindgebruikers: huiseigenaren, huurders, verhuurders, warmtebedrijven, netbeheerders en de Rijksoverheid. Deze tool is een aanvulling op de Startanalyse die de nationale kosten van de warmteopties laat zien.
100. **Stelling:** Hier ontbreekt " op basis van, openbare data."
- Onderdeel van de doorontwikkeling van het stappenplan uitvoeringsplan³⁶ van het PAW is de wijktoets die EIB37 aanbeveelt. Een gemeente kan nu al een wijkanalyse uitvoeren, waarin de gemeente de fysieke en sociale kenmerken van een wijk op een rij zet.³⁸ Daar hoort ook een stakeholderanalyse bij en een financieel-economische analyse van alternatieven voor aardgas.
101. **Stelling:** Hier ontbreekt " op basis van, openbare data."
- Een gemeente kan bovendien gebruikmaken van de Checklist warmtenetten¹⁵ die onder andere helpt om inzicht te krijgen in de vraag of een plan voor een warmtenet organisatorisch en financieel realistisch is om te gaan uitvoeren.
102. **Stelling:** Hier ontbreekt " op basis van, openbare data."
- Bovendien werkt het Rijk in afstemming met de VNG aan een handreiking uitwerking betaalbaarheid, met een definitie voor betaalbaarheid, hoe dit kan worden berekend en hoe dit kan worden toegepast. Ook deze handreiking kan worden benut voor de onderbouwing van de betaalbaarheid.
103. **Stelling:** Hier ontbreekt " op basis van, openbare data."

Citaat: Het Programma Aardgasvrije Wijken biedt gemeenten een tool¹⁶ waarmee ze inzichten krijgen om te zorgen dat iedereen op eigen wijze kan meedoen aan het aardgasvrij maken van hun woning en wijk.

104. **Stelling:** Tool " Verkenner mensen, waarden en eigenschappen" niet te vinden, op de website van het Programma Aardgasvrije Wijken

Citaat: 6.2.4 Ondersteuning gemeenten milieueffectrapportage

factsheet 'Transitievisie warmte en milieueffectrapportage' die de commissie m.e.r. wanneer milieueffectrapportage¹⁷

105. **Stelling:** De Commissie m.e.r. waarschuwing ontbreekt:

106. "Het is niet zeker of de afspraak in het Klimaatakkoord dat gemeenten een transitievisie warmte vaststellen en de algemene bevoegdheid om beleid vast te stellen, geldt als 'bestuursrechtelijk voorgeschreven'. Als een gemeente de transitievisie vaststelt zonder milieueffectrapport, dan kan daarover discussie ontstaan. Over het algemeen worden de bepalingen van de **Smb-richtlijn ruim uitgelegd**."

¹⁵ www.expertisecentrumwarmte.nl

¹⁶ De tool Verkenner mensen, waarden en eigenschappen is te vinden op de website van het Programma Aardgasvrije Wijken: www.aardgasvrijewijken.nl.

¹⁷ De factsheet 'Transitievisie warmte en milieueffectrapportage' is te vinden op <https://www.commissiemer.nl/actueel/nieuws/transitievisie-warmte-en-milieueffectrapportage>

Citaat: 7. Toezicht en handhaving

107. **Stelling:** Als openingszin gebruiken: Handhaving is een sluitstuk van de gehele aanpak

Citaat: Indien op de in het omgevingsplan bepaalde datum een gebouweigenaar niet is overgestapt naar het door de gemeente aangewezen duurzame alternatief en ook geen gelijkwaardig alternatief heeft gerealiseerd

108. **Stelling:** Energie afnemen kan niet verplicht gesteld worden, je mag in de kou zitten als je dat wilt

Citaat: 8. Financiële gevolgen

De financiële gevolgen van dit besluit hangen samen met de kosten voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving via de wijkgerichte aanpak. Het is erg lastig om in te schatten welk deel van die kosten samenhangen met de bevoegdheden die in de Wgiw en dit besluit zijn opgenomen.

109. **Stelling:** Onbestaanbaar dat een dergelijk grote ingreep hier niet onderbouwd wordt. Als dit te lastig is om te schatten, moet je er nog niet aan beginnen.

Citaat: Opgemerkt wordt dat de gevolgen voor een gebouweigenaar ook afhangen van de ontwikkelingen van de energieprijzen. In paragraaf 6.4 van de Memorie van Toelichting bij het de Wgiw¹⁸ is een **inschatting gemaakt van de financiële gevolgen**. Dit besluit geeft geen aanleiding om die schatting bij te stellen.

110. **Stelling:** dit is een natte vinger verhaal, met achterhaalde prijzen uit 2020, houdt geen rekening met gierende inflatie, prijopdrijving door schaarste en prijopdrijving door subsidies

111. **Stelling:** deze inschatting (zichtjaar 2020) laat zien dat woonlasten neutraal overstappen niet mogelijk is.

112. **Stelling:** Alleen onder aanneme van toekomstige kostenreductie zou het in 2030 mogelijk woonlastenneutraal kunnen (zichtjaar 2020)

113. **Stelling:** Momenteel is er een tekort van ongeveer 46.000 mensen¹⁹ in de relevante beroepen voor de energietransitie in de gebouwde omgeving. Plannen maken tegen eindige capaciteit en bijstellen als gevolg van de hyperinflatie

Citaat: 10. Overgangsrecht en inwerkingtreding. Het voornemen is om de inwerkingtreding te laten plaatsvinden op 1 januari 2024. Op dat moment zullen zoveel mogelijk ook de met dit besluit samenhangende Wgiw in werking treden

114. **Stelling:** Waar slaat "zoveel mogelijk" op ?

Citaat: II ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel I (wijziging Besluit bouwwerken leefomgeving)

Onderdeel A (artikel 3.7a (nieuw) Bbl)

Omdat de mogelijkheid tot het stellen van maatwerkregels nog niet bestond voor de bestaande bouw, is dit geregeld in het nieuwe artikel 3.7a Bbl

115. **Stelling:** Dit is een schending van het eigendomsrecht

Citaat: Dit artikel schrijft in hoofdzaak voor dat een bouwwerk met ingang van 1 januari 2050 een voorziening moet hebben voor het afnemen en gebruiken van duurzame energie

¹⁸ <https://www.internetconsultatie.nl/wgiw/document/7617>

¹⁹ Beleidsprogramma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving <https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=2022D22398>

116. **Stelling:** De eigenaar van het bouwwerk heeft geen invloed op wat "duurzame energie" wordt genoemd: Sjoemel elektra, "greenwash" warmtenetwerken, Franse Kernenergie, Duits groen gas, en Timmermans oprispingen

Citaat: Het begrip energie-infrastructuur is in de bijlage bij de Omgevingswet gedefinieerd als: werken, kabels of leidingen, waaronder **lege buizen**, ondergrondse ondersteuningswerken en beschermingswerken, bestemd voor opwekking of winning, transport en opslag van elektriciteit, respectievelijk stoffen als energiedrager.

117. **Stelling:** "lege buize" dt gaat nog plezier opleven bij de rechter !

Citaat: In tweede instantie moet de gemeente, bij toepassing van de bevoegdheid tot het stellen van een maatwerkregel, aangeven op welke alternatieve energie-infrastructuur het bouwwerk wordt aangesloten.

118. **Stelling:** Hier ontbreekt de zinsnede dat er keuze vrijheid is.

Citaat: Met dit besluit wordt afgeweken van de bij de Omgevingswet gehanteerde principe van scheiding van beleid en normstelling

119. **Stelling:** De Omgevingswet is nog niet eens ingegaan of er wordt al gerommeld aan het principe: niet zo doen dus !

Citaat: Artikel II (wijziging Besluit kwaliteit leefomgeving)

Artikel 5.131b Bkl

in het omgevingsplan alleen kan kiezen voor een duurzaam alternatief voor aardgas waarvoor regelgeving over de marktordening beschikbaar is

120. **Stelling:** Worden hier innovaties zoals PVT en SMR ontmoedigd c.q. de nek omgedraaid?

Citaat: Een gebouweigenaar kan, in plaats van mee te gaan met het door de gemeente gekozen duurzame alternatief, kiezen voor een ander alternatief. Het gaat dan om het treffen van een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7, eerste lid, van de Omgevingswet. In het wetsvoorstel Wet collectieve warmtevoorziening wordt dit de zogenoemde opt-out genoemd. **De gemeente heeft op grond van artikel 4.7, derde lid, van de Omgevingswet, in beginsel de bevoegdheid om de toepassing van een gelijkwaardige maatregel uit te sluiten. In het eerste lid, onder b, is echter geregeld dat de gemeente het treffen van een gelijkwaardige maatregel niet kan uitsluiten.** Zo wordt keuzevrijheid met betrekking tot het duurzame alternatief gewaarborgd.

121. **Stelling:** "2.7 Gelijkwaardig alternatief": oplijnen met de tekst die hier gebruikt wordt

122. **Stelling:** Een opt-out melding met de volgende informatie aan de gemeente zou voldoende moeten zijn: Mijn woning wordt met een 8kW warmtepomp verwarmd met ISDE Meldcode yyyyyy

Citaat: Het eerste lid, onder c schrijft daarnaast voor dat de gelijkwaardige maatregel niet wordt toegepast zonder voorafgaande melding aan het bevoegd gezag. Op die manier kan de gemeente bijhouden welke gebouweigenaren kiezen voor het treffen van een gelijkwaardige maatregel.

123. **Stelling:** "2.9 Vergewissen" oplijnen met deze tekst v.w.b. opt-out

Citaat: Of een alternatieve maatregel gelijkwaardig is aan de voorgeschreven maatregel (het door de gemeente gekozen alternatief) moet worden beoordeeld in het licht van het resultaat dat met de voorgeschreven maatregel is beoogd. In het eerste lid, onder d is bepaald dat bij deze beoordeling moet worden gekeken naar de **energieprestatie** van de gekozen voorziening **op moment van aanleg van de gelijkwaardige maatregel**. Als ten minste dezelfde energieprestatie wordt bereikt, is het duurzame alternatief toegestaan. Zodra de gelijkwaardige maatregel is gerealiseerd en in gebruik wordt genomen, moet het bevoegd gezag daarover worden geïnformeerd, ten minste zes maanden voor de datum waarop moet zijn overgestapt op de alternatieve energie-infrastructuur. Dit is geregeld in het eerste lid, onder e. Op die manier houdt de gemeente zicht op de toepassing van de gelijkwaardige maatregel en zo nodig de bewoner ondersteunen bij het toepassen van de gelijkwaardige maatregel, ruim voordat het transport van aardgas daadwerkelijk wordt stopgezet. Dit betekent in de praktijk dat gebouweigenaren die toepassing geven aan een gelijkwaardige maatregel, een half jaar eerder voor de in het omgevingsplan genoemde datum moet zijn overgestapt. Eerder is uiteraard ook mogelijk.

124. **Stelling:** Hier ontbreekt "energieprestatie vergelijk op basis van, openbare en actuele data.". Geen greenwashing, geen toekomst muzieplannen

Citaat: Artikel 5.131c Bkl

In onderdeel b zijn gebouwen en locaties uitgesloten waar voor de **verwarming of warmwatervoorziening** al geen gebruik wordt gemaakt van gas op het tijdstip van inwerkingtreding van de bepaling, bedoeld in artikel 5.131b, eerste lid, onder a. Dit houdt in dat gebouwen waarvoor het transport van gas al is afgesloten, niet alsnog verplicht

worden om aan te sluiten op de alternatieve voorziening voor duurzame energie die de gemeente heeft kozen. Ook hoeven gebouweigenaren daarvoor niet meer aan te tonen dat de eerder gerealiseerde maatregel een gelijkwaardige maatregel is. Hiermee wordt voorkomen dat een eigenaar van een gebouw dat al **verwarmd** wordt zonder gebruik te maken van fossiele brandstoffen, bijvoorbeeld recente nieuwbouw, of bestaande bouw die al vooruitlopend op de wijkaanpak wordt verduurzaamd, alsnog moet aantonen of dat alternatief gelijkwaardig is.

125. **Stelling:** Hoe wordt hier omgegaan met aansluitingen die nog uitsluitend voor koken worden gebruikt ?

126. **Stelling:** Hoe wordt hier omgegaan met aansluitingen die als proefperiode nog "stand-by" naast een warmtepomp aanwezig zijn

127. **Stelling:** Hoe wordt hier omgegaan met aansluitingen van een hybride, waarvan men zegt, ik durf nu wel zonder gas

128. **Stelling:** Typo: gemeente heeft **gekozen**

Citaat: Artikel 5.131d Bkl

Ten eerste moet rekening worden gehouden met de haalbaarheid van de maatregelen. Het gaat daarbij om de haalbaarheid van het treffen van de maatregelen voor individuen (zoals burgers, waarbij ook het doenvermogen relevant is), maar ook in de zin of **er voldoende materialen** beschikbaar zijn. Ten tweede moet rekening worden gehouden met de verwachte betaalbaarheid van de maatregelen. Het gaat hierbij om de (gemiddelde) kosten en baten die het overgaan op een duurzame energievoorziening voor bewoners, instellingen en gebouweigenaren met zich meebrengen (zie paragraaf 2.8.2). Ten derde moet rekening worden gehouden met de totale kosten voor de maatschappij die met de realisatie van de toegedachte energie-infrastructuur met zich meebrengt.

129. **Stelling:** Energie consumptie vermindering, zoals isolatie, wordt niet genoemd.

Citaat: Voor het aardgasvrij maken van woningen en andere gebouwen zal in veel gevallen het elektriciteitsnet moeten worden verzwakt. Hetzelfde geldt voor elektriciteitsaansluitingen. Wanneer rekening wordt gehouden met de planning van de netbeheerder, kan worden gewaarborgd dat de overstap ordentelijk plaatsvindt.

130. **Stelling:** Ook electrificatie van vervoer zorgt voor deze behoefte. Laat het geen excuus zijn om warmtenetten te promoten.

Citaat: Artikel III (wijziging Omgevingsbesluit)

Onderdeel A (paragraaf 10.4.3a (nieuw) Ob)

Artikel 10.49b Ob

In artikel 10.49b, eerste lid, van het Omgevingsbesluit is geregeld dat netbeheerders, warmtebedrijven en het Kadaster op verzoek van het college van burgemeester en wethouders binnen vier weken gegevens moeten verstrekken. Het gaat hierbij om twee soorten gegevens: (i) gegevens over de eigenaar van een gebouw, als dat niet tevens de bewoner of gebruiker is, en (ii) gegevens over de (toekomstige) aansluiting van de woning op een warmte- en energievoorziening.

131. **Stelling:** De toelichting lijkt breder dan het wetsartikel: "op verzoek van het college van burgemeester en wethouders de gegevens over de namen, adressen, aansluitingen en toekomstige aansluitingen",

132. **Stelling:** Welke gegevens (ii) over de aansluiting worden hier bedoeld ? Welke data elementen ? Zijn dit gebruiksgegevens? Jaargegevens ?

133. **Stelling:** De uitvoering, bekostiging en de toe te passen berekeningsmethodiek ontbreken

Citaat: Artikel 20.6, derde lid, van de Omgevingswet biedt de grondslag voor het stellen van regels over het verzamelen van de gegevens die nodig zijn voor in het proces van het overstappen op een duurzaam alternatief onder regie van de gemeente.

134. **Stelling:** De uitvoering, bekostiging en de toe te passen berekeningsmethodiek ontbreken

135. **Stelling:** Data bewaarrechten en plichten ontbreken

* Einde document*